

Formandens Beretning

Generalforsamling 2022

Generalforsamling 2021

På generalforsamlingen i 2021 blev oplægget til foreningens dyreetiske regler vedtaget med stor opbakning. Der blev også diskuteret en evt. revision af klovsygetestens varighed, da flere besætninger af ukendte årsager viste sig smittet umiddelbart inden Landsbedømmelsen. Bestyrelsen har i samarbejde med flere af mønstrene/dyrlæge diskuteret om vi kunne afkorte varighed til 1 år, ligesom da vi startede projektet i 2010/11. En af mulighederne var at mønstrene også skulle klovsyge teste de gårdmønstrede besætninger, men af økonomiske og tidsmæssige årsager var det ikke en billigere løsning end egen dyrlæge i første omgang. Punktet vil blive diskuteret igen på generalforsamlingen.

Der var udbredt tilfredshed med garvesæson 2020/21, hvor klubberne egenhændigt valgte, om man ville tilbyde garvning hos begge garverier eller kun hos Tranås Skinnberedning eller Donnia. Samme koncept vil blive brugt i 2022/23.

Avlsudvalg

På bestyrelsesmødet i januar fik vi nedsat et avlsudvalg og besluttet et kommissorium omkring foreningens nuværende og fremtidige avlsarbejde. Kommissoriet og udvalgets medlemmer kan ses i blad nr. 1.2022 og på gotlam.dk. Avlsudvalget orienterer løbende bestyrelsen og generalforsamlingen om det hidtidige og fremtidige arbejde.

Inseminering med svensk sæd

I efteråret blev der for sidst gang i den her runde givet et mindre tilskud til, at 5 avlere fik insemineret ialt 20 dyr med svensk sæd. Denne gang er anslagsraten 57%, dvs. der er sket store fremskridt. Så tak til Ib Hangaard Hansen, der sammen med Kirsten Grønlund lægger tid og hus til. Det ser ud til at sædstationen i Sverige stopper, hvis ikke der er nye til at overtage. Mon ikke vi kommer til at se et par seminbagger på vores Landsbedømmelse og vædderauktion.

Gårdmønstret gimmere på vores auktion

Som noget nyt prøver vi i år at medtage gimmere med helhed 4 med på auktion. De bortauktioneres med min. 2 ad gangen. Mindsteprisen 2.000 kr./dyr ex. moms. Læs mere under gimmer- og vædderauktionen.

Fremtidig profilering af vores produkter

Bestyrelsen må erkende at vi ikke fik kræfter til de helt store eksterne tiltag i diverse medier omkring, kød- og skindprodukter finansieret af de penge vi har fra lukning af Dansk Pelsuld. Men vi har fået varebeskyttet navnet "Dansk Pelsuld". Indtil videre fortsætter aftalen med Hjelholts Uldspinderi, hvor Gotlændergarnet går under varebetegnelsen Dansk Pelsuld.

Lidt nyt design så sit lys, da Benedikte Hansen i f.b.m. hendes afslutning som grafisk designer/illustrator kreerede et forslag til bog om Gotlændere "Gotlandske Pelsfår der lokker", en

pixiebog "Anne og de sorte lam" i samarbejde med hendes mor Jannie Holmager og sidst her forslag til diplomer til årets bedste væddere. Så lidt nyt er der sket. Tak til Benedikte for hendes store indsats og antydninger af lidt fornyelse nok var tiltrængt i den 40-årige gamle forening. Fårets Dag løb af stablen her i april, og vi var en del besætninger som deltog i profileringen af vores race. Derudover har nogle medlemmer deltaget på en række dyrskuer med Gotlændere. Stor tak til dem.

Kursusaktivitet

Når vi ser tilbage det sidste år, så kom der igen gang i kursusaktiviteten i en hel del klubber. Klub Vendsyssel holdt i juni et velbesøgt arrangement om får og kvæg i klitområdet, Klub Himmerland fik afviklet en tur til Hjelholts Uldspinderi, herunder et besøg hos en fårekollegaes vinproduktion. Besøg på Rebilcenteret og garnfarvnings- og skindsyningskursus. I klub Sydsjælland fik vi gentaget kurset "Fårets Signaler". Derudover har Klub Vestsjælland holdt et besætningsbesøg samt en række aftener med mikroskopering af gødningsprøver.

Klimaprojekt slagtelam

I efteråret 2021 kom så rapporten fra projek "Slagtelams klimaaftryk". Vi har både deltaget i finansieringen sammen med den øvrige fårebranche, deltaget i styregruppen af projektet, men også med en stor del af de 9 forskellige typer besætninger der var med i registreringen af data i 2020. Undersøgelsen viste, at udnyttes uld- og skind og er man tilmed økolog fik man på forkant en reduktion i CO2 aftrykket. En række andre faktorer vil også influere. Produces slagtelam udelukkende på græs uden kraftfoder, få maskintimer involveret osv. vil man ligge lavt. Den laveste besætning på 16 enh./CO2/kg kød var en økologisk gotlænderbesætning. De deltagende besætninger var meget forskellige så aftrykket lå mellem 16- og 30 enh./CO2/kg kød. Generelt har tallet i pressen ligget på lige over 21 enh./CO2/kg.

I undersøgelsen var der ikke taget højde for at besætninger, der udfører naturpleje, selvfølgelig er meget længere om at lave slagtelam. Nogle af fårene driver f.eks. kun naturpleje uden lam og kom derfor til at bidrage til et øget CO2 aftryk på de resterende fårs lam. Man bør derfor værdisætte fårenes bidrag til naturplejen i en fremtidig måling.

Der blev holdt 4 velbesøgte landsdækkende møder på tværs af fåreorganisationer.

Sådanne projekter er vanskelige at bruge som generel information, da man for at få et retvisende billed skulle have inddraget en langt række andre parameter. Hvad betyder naturpleje f.eks. samfundsmæssigt, kan der være andre grunde til at man ikke fodre med importeret soja osv (det tynger f.eks. ikke meget i energiregnskabet grundet den globale containertrafik, som man måske skulle tro), fodring med grønpiller er langt mere energikrævende. Men det var flot vi på tværs af fåreorganisationerne fik startet det første projekt om vores produktions klimaaftryk lige nu og her. Ingen tvivl om der fortsat kommer politisk fokus på produktion af kød, og valgkampen er allerede startet også på dette område.

Nu er det op til os at arbejde videre med en reduktion af udledningen. Men årets ekstreme tørke mange steder gør det igen vanskeligt eller umuligt at lave færdige slagtelam inden 1. november uden tilskuds fodring. Det bliver en af de vigtige parametre i fremtiden, eftersom

klimaforandringerne fortsætter med rivende hast. Skal vi reducere vores besætninger med 50% , producere mindre kød/færre skind til en langt højere pris?

Ny fælles fåreorganisation -

Sidst i april blev der holdt et åbent møde mellem en række fåre- og gederorganisationer. Fra vores side har der ligget et forslag til en mere flad struktur hvor foreningerne meldte deres medlemmer kollektivt ind, hvorefter der blev valgt en bestyrelse osv. For os at se har det været vigtigt, at det skulle være en smidig og hurtigtarbejdende bestyrelse til at takle fælles politiske problemer. På mødet blev der nedsat en lille arbejdsgruppe (os, Fællesorganisationen, Sjællandske Fåreavlere), der sammen med Dansk Fåreavl skulle diskutere en fælles struktur. Dansk Fåreavl har tilbudt at ændre sin organisation, men pt. ligger der et forslag som virker lidt tung. Arbejdsgruppen holder næste møde sidst i oktober 2022, hvor det formodentlig vil være afklaret om Dansk Fåreavl kan blive den fælles fremtidige fåreorganisation. Foreløbig ser vi tiden an.

Nedlukning af DTU/VET

I efteråret 2021 meddelte DTU/VET med kort varsel, at de med udgangen af 2021 stoppede med at analysere prøver fra bl.a. fårebranchen. Det var især blodprøver til Maedi-Visna programmet, analyse af ondartet klovsyge og diverse gødningsprøver. Ved årsskiftet var det fortsat meget usikkert om Statens Serum Institut ville være i stand til løfte opgaven. Men i foråret lykkedes det at få gang i blodprøver til Maedi-Visna programmet samt analysen af bakterien der forårsager ondartet klovsyge. Men pt. er det fortsat usikkert om SSI har ressourcer til de veterinære parasitundersøgelser.

Ny redaktør/ny redaktion

På vores bestyrelsesmøde i juni meddelte jeg, at jeg stopper som redaktør med udgangen af 2022. Efter mere end 21 år på pinden. Det har været en stor glæde at arbejde som redaktør og bibragt mig en større viden om pasning af vores dyr generelt. Det håber jeg gennem tiden har afspejlet sig i bladet. Fortsættelse af vores blad vil blive diskuteret på generalforsamlingen, så tænk lige over om du/I gerne vil overtage posten eller være en del af et redaktionsudvalg, se under "Nyt fra redaktøren".

Medlemmer

I efteråret 2021 havde vi en tilgang af hele 33 nye medlemmer. En del ældre medlemmer stopper i disse år med får, så ultimo juni 2022 gav det en tilbagegang på 10 medlemmer til ialt 369 medlemmer. Medlemstallet svinger noget over året, da de fleste medlemmer meldes ind om efteråret. Her efteråret 2022 blev det kun til under 10 nye medlemmer. Regnskabsmæssigt forventes et mindre driftoverskud.

Foreningens 40- års jubilæum

Foreningen blev stiftet 9. oktober 1982 i Fredericia, hvor det blev besluttet at koble sig på den svenske fårkontrol. Det som i dag hedder Elitlamm til stambogføring og avl på pels.

Den runde fødselsdag fejres på flere måder. Foreningen er vært ved lidt vin til festmiddagen på vores Træf. Der gives tilskud til den planlagte tur til Tranås Skinnberedning, besøg hos svenske besætninger/gårdbutikker og Baggauktionen i Jönköping.

De første 25 år blev bragt i bladnr. 4, 2007, og **vi arbejder på en opdatering af de sidste 15 år i en eller anden form**. Eftersom mange medlemmer er relativt nye kunne en samlet historisk gennemgang give en bedre forståelse for hvad vi har opnået gennem de mange år.. Se 25-års jubilæumsskriftet på gotlam.dk., kun f. medlemmer i bunden af oversigten der starter med 2019.

Aktivitetsniveau

Når I læser om foreningens 25-års jubilæum fremgår det med al tydelighed, at rigtig mange af foreningens medlemmer har været aktive og ydet en stor indsats. Men historisk er det også betinget af, at vi kan udnytte uld- og skind fra de Gotlandske Pelsfår. Men også at svenskerne startede avlsprogrammet på pels allerede i 1920'erne. Vi kobled os så på i 80'erne, hvor dem, som startede foreningen, brugte al deres tid på opstart af foreningen, blad, mønstringer og ikke mindst vores tidligere anpartsselskab "Dansk Pelsuld ". Siden er der kommet andre til, som har båret arven videre og til i dag, hvor vi har dyr i besætningerne som kan måle sig med de svenske topbesætninger i Sverige, trods vi er så lille en gruppe i Elitlamm og vores unikke garn sælges under logoet "Dansk Pelsuld".

Er man forhandler af garnet, har man også kunne se avlsarbejdet afspejle sig i garnet. Vores garn er nu langt renere i farverne og mere glansfuldt. På skindsiden er der en verden til forskel fra de første garvede skind, brune, smålokkede, matte og ru til skind, der generelt har en langt højere kvalitet og dermed brugsværdi. Vi er måske også blevet langt bedre til at passe dyrene, som er en forudsætning for flotte skind.

Samlet set synes jeg vi kan være stolte af vores fælles arbejde. Det der gør at man gider at lægge en masse timer i vores forening og dens dyr. Tak til dem der har sørget for det høje aktivitetsniveau i 2021/22.

Anne Hjelm